

સૂચના : પ્રત્યેક પ્રશ્નના સમાન ગુણ છે.

1. હેગલના વિચારવાદની ભૂમિકા સમજાવો. 14
અથવા
બ્રેડલેનો નિરપેક્ષતત્ત્વનો ખ્યાલ સમજાવો.
2. વ્યવહારવાદનો ઇતિહાસ જણાવી, પર્સનો અર્થ અંગેનો સિદ્ધાંત સમજાવો. 14
અથવા
ડ્યુઈનો સાધનવાદની સમજૂતી આપો.
3. જી.ઈ.મૂર અનુસાર ભૌતિક વસ્તુઓનું પ્રત્યક્ષીકરણ અને ઇન્દ્રિય પ્રદત સમજાવો. 14
અથવા
ગિલ્બર્ટ રાઈલના મતે ક્ષા-દોષ સમજાવો.
4. તાર્કિક પ્રત્યક્ષવાદની ઐતિહાસિક પૂર્વભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો. 14
અથવા
તાર્કિક પ્રત્યક્ષવાદ અનુસાર તત્ત્વજ્ઞાનનું કાર્ય સ્પષ્ટ કરી, તાર્કિક પ્રત્યક્ષવાદની સમીક્ષા સ્પષ્ટ કરો.
5. નીચેના પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યમાં ઉત્તર આપો. (કોઈ પણ સાત) 14
  1. હેગલની દ્વંદ્વાત્મક પદ્ધતિના ત્રણ તબક્કા કયા છે?
  2. બ્રેડલેના મતે આભાસ (Appearance) શું છે?
  3. બ્રેડલેનો 'વાસ્તવિકતાના સ્તરો'(Degrees of Reality) થી શું અર્થ છે?
  4. ડ્યુઈના મતે, જ્ઞાન (Knowledge) અને તપાસ (Inquiry) વચ્ચે શું સંબંધ છે?
  5. વિલિયમ જેમ્સના મતે સત્યનું સ્વરૂપ શું છે?
  6. સી.એસ.પિયર્સના અર્થના સિદ્ધાંતને શું કહેવામાં આવે છે?
  7. જી.ઈ.મૂરનું 'આદર્શવાદનું ખંડન' શું છે?
  8. ગિલ્બર્ટ રાઈલની સૌથી પ્રખ્યાત દાર્શનિક કૃતિ કઈ છે?
  9. રાઈલના મતે 'મન'(mind) શું છે?
  10. 'અર્થનો ચકાસણી સિદ્ધાંત'(verification theory of meaning) જણાવો.
  11. તાર્કિક પ્રત્યક્ષવાદ મુજબ, તત્ત્વજ્ઞાનનું કાર્ય શું છે?
  12. પ્રત્યક્ષવાદીઓ નૈતિક અને સૌંદર્યલક્ષી વિધાનોને કેવી રીતે જોતા હતા?

E/226-2

English Version

Instruction: Each Questions carry equal marks.

1. Explain the Hegel's Idealism. 14
OR
Explain Bradley's concept of Absolute.
2. Describe the history of Pragmatism and explain Peirce's theory of meaning. 14
OR
Explain Dewey's Instrumentalism.
3. According to G. E. Moore, explain the perception of physical objects and sense data. 14
OR
Explain Gilbert Ryle's concept of Category Mistake.
4. Explain the historical background of Logical Positivism. 14
OR
Explain the function of philosophy according to Logical Positivism and give a critical evaluation of Logical Positivism.
5. Answer the following questions in one or two sentences(**any seven**) 14
1. What are the three stages of Hegel's dialectical method?
  2. According to Bradley, what is Appearance?
  3. What does Bradley mean by Degrees of Reality?
  4. According to Dewey, what is the relationship between Knowledge and Inquiry?
  5. According to William James, what is the nature of Truth?
  6. What is C. S. Peirce's theory of meaning called?
  7. What is G. E. Moore's refutation of Idealism?
  8. What is the most famous philosophical work of Gilbert Ryle?
  9. According to Ryle, what is the Mind?
  10. State the Verification Theory of Meaning.
  11. According to Logical Positivism, what is the function of philosophy?
  12. How did the Positivists view ethical and aesthetic statements?

—X—